

NEBOJTE SE, DŮVĚŘUJTE MI

(NOVOROČNÍ)

MODLITBA

Hospodine, Bože, láskyplný Otče a svatý Králi, chválíme tě a dobrořečíme tvému svatému jménu.

Připomínáme si tvoje dobrodiní, které jsme zakoušeli během uplynulého roku. Byl jsi s námi, byl jsi naším průvodcem a pomocníkem, byl jsi naším rádcem a naší oporou. Byl jsi nám nablízku ve chvílích radosti i bolesti, na výšinách i ve hlubinách našeho života. S vděčností a radostí si připomínáme všechnu tvoji péči, dobré dary, dobrodiní a požehnání, kterými jsi nás obdaroval.

Děkujeme za milé a dobré lidi, které jsme měli ve svém životě. Děkujeme za bratry a sestry ve víře, za sbor. Děkujeme i za to, co bylo těžké a náročné, i za to, čemu dobře nerozumíme. Věříme, že i tím jsi formoval náš život. Děkujeme za víru a naději. Děkujeme za tvoji milost.

S pokorou tě prosíme: Odpust, co jsme během minulého roku pokazili. Odpust nám naše zlé myšlenky, slova i činy. Odpust, že jsme se neřídili vždy a ve všem jen tvou vůlí a tvými příkázáními. Odpust, že jsme opouštěli tvoje cesty.

Odpust nám chvíle, kdy jsme ti nebyli věrní, nedůvěřovali dostatečně tvé lásce, zbytečně se báli. Všechno to odevzdáváme do tvých rukou. Odpust nám, prosíme, naše viny. Daruj nám sílu, moudrost a odvahu dodělat a napravit to, co je třeba. Prosíme o to ve jménu našeho Spasitele a Pána Ježíše Krista.

Chválíme tě za tvé milosrdenství, které je od věků na věky. Tobě buď dobrořečení, čest, sláva i moc na věky věků. Amen.

I. ČTENÍ Z BIBLE

Jan 14,8–21

II. ČTENÍ Z BIBLE

Jan 14,1–7

„Vaše srdce ať se nechvěje úzkostí! Věřte v Boha, věřte i ve mne. V domě mého Otce je mnoho příbytků; kdyby tomu tak nebylo, řekl bych vám to. Jdu, abych vám připravil místo. A odejdu-li, abych vám připravil místo, opět přijdu a vezmu vás k sobě, abyste i vy byli, kde jsem já. A cestu, kam jdu, znáte.“ Řekne mu Tomáš: „Pane, nevíme, kam jdeš. Jak bychom mohli znát cestu?“ Ježíš mu odpověděl: „Já jsem ta cesta, pravda i život. Nikdo nepřichází k Otci než skrze mne. Kdybyste znali mne, znali byste i mého Otce. Nyní ho již znáte, neboť jste ho viděli.“

KÁZÁNÍ

NEBOJTE SE, DŮVĚŘUJTE MI

Začíná nový rok. Vstupujeme do něho mnozí s řadou předsevzetí a plánů, snů a vizí, co všechno bychom rádi udělali a zvládli, co všechno změnili, přestali nebo naopak začali: doma, v rodině, v zaměstnání, ve škole, nebo ve sboru, v církvi. Plánujeme, sníme.

Ale mnozí vstupujeme do nového roku také s řadou obav a starostí: co bude, jak se nám povede? Nepotká nás něco zlého, těžkého? Bude rok, který je před námi, dobrý a úspěšný? Jaký rok to pro nás bude v rodině, v zaměstnání, ve sboru? Co přinese? Nepotká nás neštěstí, nemoc, nějaká katastrofa nebo pohroma?

Jsou věci, ze kterých se chvějeme úzkostí, jen na ně pomyslíme. Jsou věci, kterých se děsíme, jen je někdo zmíní. Říkala mi jedna sestra, u které jsem byl na návštěvě: „Doufám jen, že budu zdravá – a jestli ne, tak že rychle umřu. Děším se totiž toho, že budu úplně bezmocná a budu druhým jen na obtíž.“ Srdce řady lidí se chvěje úzkostí, když myslí na nemoc a bezmoc těla nebo myslí – ať své nebo svých blízkých.

Člověka může sevřít úzkost, když myslí na svoje děti a vidí, kolik různých nástrah na ně číhá, kolik pokušení, kolik nebezpečí. Řada lidí se dívá do nového roku s obavou a úzkostí, zda budou mít práci.

Úzkost, strach, obavy, někdy až děs a hrůza, chvějící se srdce. A doprostřed všeho toho chvění zní Ježíšovo slovo: Vaše srdce ať se nechvěje úzkostí! Slovo povzbuzení a naděje.

Vaše srdce ať se nechvěje úzkostí! Bylo by to krásné, kdyby to tak bylo. Kdybychom mohli jít životem bez bázně a úzkostného chvění. Ale je něco takového vůbec možné? Může jít člověk životem, aniž je dotčen tím, co se kolem něho a často i s ním děje?

V antice existoval myšlenkový směr, kterému se říkalo stoicismus. Měl řadu stoupců a vyznavačů a má je vlastně dodnes. Stoikové učili, že ideální stav je, když se člověk nenechá ovlivňovat žádnými emocemi. Když zůstává za všech okolností nad věcí, jako nezúčastněný pozorovatel, který se naučil, že nepotřebuje nikoho a nic, a že ho nic nevyvede z míry.

Spokojenost podle stoiků spočívala v tom, že člověk nemá žádná přání a potlačí všechna hnutí mysli i pocity, aby dosáhl stavu, kdy mu bude lhostejné, co se děje s ním nebo s druhými. Ať se ti stane cokoli, svítí ti sluníčko do očí, řízneš se nebo ti zemře někdo blízký, měl bys bez jakéhokoli pohnutí a dojetí umět vždycky říci: „To mi ale přece vůbec nevadí.“

Vaše srdce ať se nechvěje úzkostí! Slovo, které řekl Ježíš svým učedníkům, znělo velmi podobně tomu, co učili stoikové. I oni mluvili o klidu, vyrovnanosti, duševní rovnováze.

Ježíš měl na mysli něco úplně jiného, než tuto velmi sobeckou necitelnost, která si žije sama pro sebe, obrněná vůči druhým, jejich nouzi, jejich bídě, než tuto nelidskou necitlivost, která se nezajímá o druhé a jejich strádání a bolesti, jejich nedostatek. Pro učedníky platí, že se mají radovat s radujícími a plakat s plačícími, že mají mít srdce doširoka otevřená a ruce ochotné rozdávat a dělit se, ústa otevřená v přímluvné modlitbě za bližního, kterého mají milovat jako sebe sama.

A to není možné bez toho, aby nepřicházela znovu a znovu úzkost a strach a sevření. A přesto a právě proto Ježíš říká: „Vaše srdce ať se nechvěje úzkostí!“ Rozumím jeho slovu jako vyzvě ve dvou ohledech.

První věc: Vaše srdce ať se – zbytečně – nechvěje úzkostí!

Nemusíš se chvět úzkostí ze všeho a přede vším. Jsou věci, které se hrozivě jenom tváří, nafouknuté bubliny, které splasknou a prasknou, když se na ně lépe podíváš, děsy, které odplují s novým ránem. S moudrostí Ducha se uč rozlišovat. Strach má totiž velké oči a z komára umí udělat velblouda. Bůh ti dal rozum, dal ti sílu bojovat, tak poznávej a rozlišuj a bojuj a nenech se předešit každou maličností. U mnoha věcí stačí už jenom toto, aby se srdce přestalo chvět úzkostí.

Druhá věc: Vaše srdce ať se nechvěje ani v nejtěžších situacích bezvýchodnou a malověrnou úzkostí! Důvěřujte mi.

Jsou ovšem věci, které jsou daleko hlubší a navzdory našemu snažení se nepoddají a srdce se dál chvěje. Jsou úzkosti, které nezažene nové ráno ani promyšlená analýza. Srdce dál úzkostně tluče, daná věc neustále přichází na mysl.

V takové chvíli je tu jediná možnost: otevřít se Bohu s důvěrou dítěte. Není na to žádný univerzální recept, který pokaždé automaticky zafunguje. Je to stále nově a nově bojovaný a probjovávaný zápas. Zápas, který nekončí jedním vítězstvím, ale který se znovu a znovu otevírá, někdy prudčeji, jindy mírněji. Je to zápas, kdy znovu a znovu musím stavět proti silám úzkosti duchovní síly a mocnosti víry, kdy proti síle strachu a obav musím znovu a znovu stavět Ježíšovo zaslíbení.

Znamená to ale třeba, že si v modlitbě připomínám Boží milosrdenství, pomoc, kterou jsem zakoušel a dostával v dosavadním životě a připomínám si,

že Bůh zůstává stejný včera i dnes a až na věky. A nechám si o tom povědět i od druhých (v tom je velká síla a smysl svědectví).

Znamená to třeba, že si připomínám Kristův zápas v Getsemane, zápas těžký a nesnadný, zápas života a smrti, probojovaný až ke slavnému: „Ne má, ale tvá vůle se staň!“ a že nevidím jen kříž, ale také prázdný hrob nedělního rána vzkříšení.

Znamená to, že prosím o sílu, kterou Bůh slíbil těm, kdo na něho očekávají. Že si připomínám, že Bůh mě má rád a je se mnou – i když to neznamena, že hned zmizí všechno těžké a nesnadné a já si budu žít jako v bavlnce. Znamená to, že proti chvění úzkosti postavím chvění víry.

Znamená to také, že si připomínám své občanství: „My máme občanství v nebesích, odkud očekáváme Spasitele, Pána Ježíše Krista“ (Filipským 3,20). A tuto skutečnost mohu postavit proti úzkosti a strachu. Jsem Božím dítětem.

A protože jsem Božím dítětem, už se nemusím poddávat úzkosti z minulosti, protože je tu Boží odpuštění. Už se nemusím strachovat současnosti, protože Bůh mi dává sílu svého Ducha, dělá ze mě nové stvoření v Kristu. Už se nemusím chvět před budoucností, protože v ní se otevírá mnoho přibytků v domě nebeského Otce.

„Nic z toho, co mne dosud svírá, nemůže zkalit radost mnou. Tys živý Pán a živá víra si razí cestu hříchem, tmou, když ty ji posílíš“ (Píseň: Jak světlo v tmách).

Vaše srdce ať nepropadne úzkosti! Bude se ještě třeba všelijak chvět a třást, ale už ne jako srdce toho, kdo je v bezvýhodné situaci. Protože ať se stane, co chce, vím, že jsem v Boží ruce.

Vaše srdce ať není dezorientované úzkostí. Mnohé mi zůstane nejasné a budu třeba ještě mít řadu otázek, ale ne jako ten, kdo nic neví a nemá žádnou jistotu a naději. Protože přece vím, že jsem v dobré Boží ruce.

Vaše srdce ať nezmatkuje úzkostí! Ať není vynervované a vyvedené z míry úzkostí! Mnoho věcí na nás bude ještě – a i v roce, který je před námi – doléhat.

Kdo věří v Krista, má v něm oporu pro minulost, přítomnost i budoucnost.

MODLITBA PO KÁZÁNÍ

Děkuji ti, Pane Ježíši Kriste, že jsem tvůj. Přes všelijaké chvění, které na mne doléhá, přes všechno těžké a bolestné, věřím a chci důvěřovat ve tvoji moc a lásku, ve tvoji dobrotu a budoucnost s tebou ve tvém království. Ty jsi moje opora. Amen.